

Format for the Protocol on Pollutant Release and Transfer Registers Implementation Report in accordance with Decision I/5 (ECE/MP.PRTR/2010/2/Add.1)

CERTIFICATION SHEET

The following report is submitted on behalf of

Finland

in accordance with decision I/5

Name of officer responsible for submitting the national report:	Juha Lahtela
Signature:	
Date:	

IMPLEMENTATION REPORT

Please provide the following details on the origin of this report.

<i>Party/Signatory</i>	<i>Finland</i>
<i>NATIONAL FOCAL POINT</i>	
Full name of the institution:	Ministry of the Environment
Name and title of officer:	Juha Lahtela, neuvotteleva virkamies
Postal address:	PL 35, VALTIONEUVOSTO 00023, Helsinki
Telephone:	+358 295 350 271
Fax:	
E-mail:	juha.lahtela@ym.fi

<i>Contact officer for national report (if different):</i>	
--	--

FI Kuvaile lyhyesti tämän raportin laatimisprosessi ja kerro, mitä viranomaisia kuultiin tai mitkä viranomaiset osallistuivat raportin laatimiseen, miten yleisön kuuleminen järjestettiin, miten siitä saadut tulokset huomioitiin ja mitä materiaaleja käytettiin lähtökohtana tätä raporttia laadittaessa.

EN Provide a brief description of the process by which this report has been prepared, including information on which types of public authorities were consulted or contributed to its preparation, how the public was consulted and how the outcome of the public consultation was taken into account and on the material which was used as a basis for preparing the report.

FI Vastaus:

FI Raporttiluonnos on laadittu ympäristöministeriössä virkatyönä. Raportin suomen- ja ruotsinkielinen luonnos lähetettiin lausuntokierrokselle, jossa näkemyksiä pyydettiin oikeusministeriöltä, liikenne- ja viestintäministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, ulkoasiainministeriöltä, opetus- ja kulttuuriministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, Suomen ympäristökeskukselta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, aluehallintovirastoilta, korkeimmalta hallinto-oikeudelta ja Vaasan hallinto-oikeudelta, useilta ympäristöjärjestöiltä sekä elinkeino- ja työntekijäsektoreiden keskusjärjestöiltä. Samaan aikaan luonnos pantiin julkisesti nähtäville ja kommentoitavaksi ympäristöhallinnon www-sivuille.

Articles 3, 4 and 5

FI Luettele ne lainsäädäntö-, sääntely- ja muut toimenpiteet, joilla artiklojen 3 (yleiset säännökset), 4 (epäpuhtauksien päästö- ja siirtorekisterijärjestelmän (PRTR) keskeiset tekijät) ja 5 (suunnitelma ja rakenne) säännökset pannaan täytäntöön.

EN List legislative, regulatory and other measures that implement the general provisions in articles 3 (general provisions), 4 (core elements of a pollutant release and transfer register system (PRTR)) and 5 (design and structure).

FI Kuvaile erityisesti:

EN In particular, describe:

FI

(a) Artiklan 3 kohdan 1 osalta pöytäkirjan säännösten toteuttamista varten tehdyt toimenpiteet, mukaan lukien toimeenpanotoimenpiteet;

Suomi on saattanut PRTR –pöytäkirjan kansallisesti voimaan tasavallan presidentin asetuksella (SopS 58/2009). Pöytäkirjan velvoitteiden täytäntöönpano on tapahtunut Suomessa kuitenkin pitkälti EU-lainsäädännön kautta. EU on myös pöytäkirjan osapuoli. EU:ssa pöytäkirjan velvoitteet on pantu täytäntöön asetuksella:

Epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin perustamisesta ja neuvoston direktiivien 91/689/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta on annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 166/2006.

Asetus löytyy osoitteesta:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=CELEX:32006R0166>

EU:n asetus on suoraan Suomea EU:n jäsenvaltiona velvoittavaa oikeutta eikä sitä ole tarpeen panna erikseen täytäntöön. Asetuksen nojalla EU:ssa on luotu kansainvälinen Euroopan ympäristökeskuksen (EEA) ylläpitämä PRTR (epäpuhtauksien päästöjen ja siirtojen) -rekisteri, jossa tiedot myös Suomen osalta ovat. Rekisteri löytyy osoitteesta

<http://prtr.ec.europa.eu/>. Suomen osalta velvollisuus rekisterin ylläpitoon on täytetty toimittamalla tiedot EEA:n rekisteriin, joten tämän lisäksi erillistä pöytäkirjan velvoitteet täyttävää rekisteriä ei Suomessa ole.

EU-asetuksen lisäksi Suomessa on kuitenkin ollut tarpeen antaa rangaistussäännöksiä, joilla varmistetaan pöytäkirjan ja EU:n asetuksen ilmoitusvelvollisuuden noudattaminen. Asiasta on säädetty ympäristönsuojelulain (527/2014) 225 §:n 1 momentin 6 kohdassa. Kohdan mukaan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä voidaan tuomita sakkorangaistus.

(b) Artiklan 3 kohdan 2 osalta toimenpiteet, jotka on toteutettu pöytäkirjan vaatimuksia laajemmin tai julkisesti paremmin saatavilla olevan PRTR-rekisterin käyttöön ottamiseksi;

Suomessa ei ole erillistä pöytäkirjan kriteerit täyttävää kansallista rekisteriä, sillä tiedot löytyvät EU:n yhteisestä rekisteristä. Suomessa tietoja epäpuhtauksien päästöistä ja siirroista kerätään yksityiskohtaisemmin mitä pöytäkirja edellyttää, sillä laitokset joutuvat useimmiten ympäristölupia varten toimittamaan tiedot kaikista pöytäkirjoissa mainituista epäpuhtauksista myös laitoskokonaisuuden osien osalta, vaikka kynnsarvot eivät ylittyisi. Tietoja luovutetaan kuitenkin vain laitostasolla kuten EU:n rekisterissä.

ELY-keskukset ovat määritelleet jokaiselle laitokselle ympäristöluvan valvojan, ja jos joku haluaa tarkempaa tietoa päästöistä, voi hän ottaa yhteyttä kyseisen laitoksen valvojaan. Valvojen yhteystiedot saa kysymällä ELY-keskukselta. Valvojan on kerrottava yksityiskohtaisempaa tietoa, jos tietoa ei voida luokitella liike- ja ammattisalaisuudeksi. Tiedot on aina annettava vähintään päästöistä laitoskokonaisuustasolla.

Suomessa on myös kansalaisille avoin päästö- ja siirtorekisteri, joka täyttää pöytäkirjan vaatimukset kaikkien muiden paitsi hakuominaisuuden osalta. Tähän rekisteriin kuuluu enemmän laitoksia, kuin mitä pöytäkirja edellyttää. Rekisteri on kaikille avoin, mutta vaatii kirjautumisen. Rekisterin osoite on: http://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Ymparistotietojarjestelmat

(c) Artiklan 3 kohdan 3 osalta toimenpiteet, joiden avulla varmistetaan, että sellaisia laitoksen työntekijöitä ja kansalaisia, jotka kantelevat viranomaisille laitoksen tekemistä rikkomuksista tätä pöytäkirjaa toteuttavaa kansallista lakia vastaan, ei rankaista, vainota tai ahdistella kantelun vuoksi;

Suomen perustuslain yhdenvertaisuutta koskevan 6 §:n mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan vakaumuksen, mielipiteen tai muun henkilöön liittyvän syyn takia. Lisäksi hallinnon oikeusperiaatteita koskevan hallintolain (434/2003) 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on myös oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden.

Mikäli kantelu johtaisi oikeustoimiin, on laissa säädöksiä oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta, joissa voidaan ottaa ilmoittajan olosuhteet huomioon. Hallintotuomioistuinpöytäkirjoissa mahdollisuus määrätä yksityinen asianosainen korvaamaan toisen asianosaisen tai viranomaisen oikeudenkäyntikuluja määräytyy hallintolainkäyttölain (586/1996) 74 §:n säännösten perusteella. Yksityistä asianosaista ei saa velvoittaa korvaamaan julkisen asianosaisen oikeudenkäyntikuluja, ellei yksityinen asianosainen ole esittänyt ilmeisen perusteetonta vaatimusta. Yksityisten asianosaisten välillä oikeudenkäyntikulujen korvausvelvollisuus perustuu puolestaan ratkaisun lopputulokseen ja kohtuuharkintaan.

(d) Artiklan 3 kohdan 5 osalta, onko PRTR-järjestelmä yhdistetty muihin raportointijärjestelmiin, ja mikäli näin on menetelty, mihin järjestelmiin se on yhdistetty. Päästiinkö tämän yhdistämisen avulla eroon päällekkäisistä ilmoituksista?

Kohdattiinko tai voitettiin yhdistämisen yhteydessä erityisiä haasteita ja jos, niillä tavalla?

Suomessa laitospöytäkirjojen keräämiseen on olemassa vain yksi järjestelmä, joka perustuu ympäristöluvuissa oleviin määräyksiin toimittaa viranomaisille tietoja päästöistä joko kuukausittain tai vuosittain. Luvanvaraisia laitoksia, joiden tulee toimittaa raportit, on noin 5100 kpl ja näihin kuuluvat kaikki noin 860 kpl PRTR -pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvaa laitosta. Raportointivelvollisuus kattaa pöytäkirjassa mainitut epäpuhtaudet. Raportointi on kattavampaa kuin pöytäkirjan edellyttämä raportointi, sillä päästöt raportoidaan useimmiten laitoskokonaisuuksien osista eikä päästöjen raportoinnille ole kynnyksarvoa. Kaksinkertaista tietojen keräämistä ei siis tapahdu, koska Suomen oma tietojenkeräämisjärjestelmä kattaa sopimuksen tietojenkeräämisvelvoitteen.

(e) Artiklan 5 kohdan 1 osalta, kuinka päästöjä ja siirtoja voidaan etsiä ja tunnistaa alakohdissa (a)–(f) lueteltujen muuttujien mukaisesti;

Suomessa ei ole kansallista pöytäkirjan mukaista PRTR -rekisteriä, vaan Suomen osalta tiedot löytyvät EEA:n ylläpitämästä rekisteristä (<http://prtr.ec.europa.eu/>). Rekisteri täyttää pöytäkirjan vaatimukset hakukriteerien osalta, sillä tietoa voidaan hakea laitos-, paikka-, omistus-, saastuttaja-, kohdeympäristö-, tai siirron kohde –kohtaisesti.

(f) Artiklan 5 kohdan 4 osalta ilmoita resurssipaikkain (url) tai internetosoite, jossa rekisteri on jatkuvasti ja välittömästi saatavilla, tai muu vaikutukseltaan vastaava sähköinen keino;

EEA:n rekisteri löytyy osoitteesta <http://prtr.ec.europa.eu/>.

(g) Artiklan 5 kohtien 5 ja 6 osalta anna tiedot linkeistä, jotka johtavat osapuolen rekisteristä olemassa oleviin, julkisesti käytettävissä oleviin ympäristönsuojeluun liittyviin tietokantoihin, jos sellaisia on, sekä linkki muiden osapuolten PRTR-rekistereihin.

Tiedot pöytäkirjan mukaisista päästöistä ja siirroista kaikkien EU-maiden, sekä Islannin, Liechtensteinin, Norjan, Serbian ja Sveitsin osalta löytyvät samasta EEA-rekisteristä (<http://prtr.ec.europa.eu/>). Sivulla on myös linkit maiden omiin rekistereihin tai vastuuministeriön tai laitoksen sivuille. Suomen osalta sivulla on linkki ympäristöhallinnon verkkosivuille, joilta löytyy linkki Suomen omaan avoimeen päästö- ja siirtorekisteriin (http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kartat_ ja_tilastot/Tietojarjestelmat).

Article 7

FI Luettele ne lainsäädäntö-, sääntely- ja muut toimenpiteet, joilla artikla 7 pannaan täytäntöön (raportointivelvollisuus).

EN List legislative, regulatory and other measures that implement article 7 (reporting requirements).

FI Kuvaile tai määrittele soveltuvalta osin:

EN Describe or identify as appropriate:

FI Vastaus:

FI

(a) Kohdan 1 osalta, edellyttääkö kansallinen järjestelmä kohdan 1 (a) raportointivelvollisuutta vai kohdan 1 (b) raportointivelvollisuutta;

Suomessa noudatettava EU:n asetus 166/2006 perustuu vaihtoehtoon a.

(b) Kohtien 1, 2 ja 5 osalta, kuuluuko raportointivelvollisuus kunkin yksittäisen laitoksen omistajalle vai toiminnanharjoittajalle;

Suomessa noudatettavan EU:n asetuksen 166/2006 mukaan ilmoittamisvelvollisuus on toiminnanharjoittajalla.

(c) Kohdan 1 ja liitteen I osalta kaikki tavat, joilla ne toiminnot ja niihin liittyvät kynnysarvot, joita raportointivelvollisuus pöytäkirjan nojalla koskee, ja ne saastuttavat aineet ja niihin liittyvät kynnysarvot, joiden raportointivelvollisuus perustuu kansalliseen PRTR-järjestelmään, eroavat toisistaan;

Suomen ympäristölupajärjestelmä edellyttää laitoksilta laajempaa raportointivelvollisuutta kuin pöytäkirja. Raportointivelvollisuus perustuu kansallisessa lainsäädännössä ympäristöluvissa oleviin määräyksiin toimittaa viranomaisille tietoja päästöistä. Raportointivelvollisuus kattaa kaikki pöytäkirjassa mainitut epäpuhtaudet. Raportointi on kattavampaa kuin pöytäkirjan edellyttämä raportointi, sillä päästöt raportoidaan usein laitoskokonaisuuksien osista eikä päästöjen raportoiselle ole kynnysarvoa.

(d) Kohdan 1 ja liitteen II osalta kaikki tavat, joilla ne saastuttavat aineet ja niihin liittyvät kynnysarvot, joita raportointivelvollisuus pöytäkirjan nojalla koskee, ja ne saastuttavat aineet ja niihin liittyvät kynnysarvot, joiden raportointivelvollisuus perustuu kansalliseen PRTR-järjestelmään, eroavat toisistaan;

Suomen ympäristölupajärjestelmä velvoittaa laitokset, joilla on päästöjä tai jätteiden siirtoja raportoimaan päästöistä tai siirroista viranomaisille. Lupavelvollisia laitoksia, joiden tulee toimittaa raportit, on noin 5100 kpl ja niihin kuuluvat kaikki noin 860 PRTR -pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvaa laitosta. Järjestely ei tunne varsinaisia kynnysarvoja. Jos päästöistä on mahdollista saada kohtuullisin kustannuksin arvio, päästö on raportoitava.

(e) Kohdan 3 ja liitteen II osalta, soveltaako osapuoli johonkin tiettyyn pöytäkirjan liitteessä II lueteltuun saastuttavaan aineeseen tai aineisiin jonkin muun tyyppistä kynnysarvoa kuin edellä kohdan (a) vastauksessa on mainittu, ja mikäli näin on niin miksi;

Suomessa raportointivelvollisuus ei tunne varsinaisia kynnysarvoja. Jos päästöistä on mahdollista saada kohtuullisin kustannuksin luotettava arvio, päästö on raportoitava. Kansallisesti on sovittu siitä mitä epäpuhtauksia tärkeimmiltä toimialoilta on raportoitava sen lisäksi mitä ympäristöluvassa on määrätty.

(f) Kohdan 4 osalta toimivaltainen viranomainen, joka on nimitetty keräämään tiedot kohdissa 7 ja 8 eriteltyistä hajalähteistä peräisin olevista päästöistä;

Suomen ympäristökeskus kerää ja laskee päästöt hajalähteistä. Tiedot ovat saatavilla sivulta http://www.ymparisto.fi/en-US/Forms_permits_and_environmental_impact_assessment/Permits_notifications_and_registration/PRTR_Nonpoint_source_emissions

(g) Kohtien 5 ja 6 osalta, mitä eroja pöytäkirjan ja kansallisen PRTR-järjestelmän välillä on siltä osin, mitä tietoja omistajat ja toiminnanharjoittajat ovat näiden puitteissa velvolliset toimittamaan, ja perustuuko kansallinen järjestelmä saastekohtaiseen (kohta 5 (d) (i)) vai jätekohtaiseen (kohta 5 (d) (ii)) siirtojen raportointiin;

Jätteiden siirtojen osalta järjestelmä EU:ssa perustuu jäteluokkiin (asetus 166/2006), jota noudatetaan myös Suomessa. Laitokset raportoivat kaikki muodostuneet jätteet samalla tavalla ja kansallinen raportointi on ilman kynnysarvoja. laajempaa kuin pöytäkirjassa edellytetään.

(h) Kohtien 4 ja 7 osalta, mitkä hajapäästöjen lähteet on merkitty rekisteriin ja miten käyttäjät voivat etsiä ja tunnistaa niitä riittävän hyvin alueellisesti jaoteltuina; ja puolestaan niiden hajapäästöjen osalta, joita ei ole merkitty rekisteriin, anna tiedot toimenpiteistä, joiden avulla hajapäästöjen raportointi voidaan aloittaa;

Suomi ei ole raportoinut EEA:lle hajapäästöjä. Tosin Suomen ympäristökeskus on luonut kansallisen laskentajärjestelmän ilman hajapäästöistä. Päästöjen raportointi pyritään aloittamaan tulevaisuudessa. Päästötiedot on saatavilla sivulta http://www.ymparisto.fi/en-US/Forms_permits_and_environmental_impact_assessment/Permits_notifications_and_registration/PRTR_Nonpoint_source_emissions

(i) Kohdan 8 osalta, minkälaisia metodologioita on käytetty hajapäästöjen lähteitä koskevien tietojen keräämisessä.

Ilman epäpuhtauksien hajapäästöt lasketaan UNECE CLRTAP- ja UNFCCC-sopimuksille raportoitujen kokonaispäästöjen ja E-PRTR-rekisteriin ilmoitettujen päästötietojen erotuksena ja ovat saatavilla sivulta http://www.ymparisto.fi/en-US/Forms_permits_and_environmental_impact_assessment/Permits_notifications_and_registration/PRTR_Nonpoint_source_emissions

Article 8

FI Ilmoita kunkin edellisen kansallisen toimeenpanoraportin (tai pöytäkirjan voimaantulopäivän) jälkeisen raportointijakson kohdalla

EN For each reporting cycle since the last national implementation report (or date of entry into force of the Protocol), please indicate:

FI Vastaus:

FI

(a) Raportointivuosi (kalenterivuosi, johon raportoidut tiedot liittyvät);

Viimeinen tarkastettu data on vuodelta 2019, mutta EEA:lle on toimitettu vuoden 2018 tiedot.

(b) Määräaika tai -ajat, mihin mennessä laitosten omistajat tai toiminnanharjoittajat olivat velvolliset raportoimaan toimivaltaiselle viranomaiselle;

Toiminnanharjoittajien on toimitettava edellisen vuoden tiedot seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Viranomaiset käyttävät tietojen tarkastamiseen noin kolme kuukautta ja tarkastetut tiedot ovat käytettävissä yleensä kesällä. Tiedot toimitetaan EEA:lle marraskuun loppuun mennessä.

(c) Päivämäärä, johon mennessä tietojen oli määrä olla julkisesti saatavilla rekisterissä artiklan 8 (raportointijakso) vaatimukset huomioon ottaen;

Päästöresteriä koskeva EU:n asetus 166/2006 edellyttää, että toiminnanharjoittaja toimittaa tiedot päästöistä toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle toimintaa seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

(d) Noudatettiin eri määräaikoja, joihin mennessä laitosten oli määrä raportoida ja tietojen oli määrä olla julkisesti saatavilla rekisterissä; ja mikäli määräaajoista myöhästettiin, ilmoita myöhästymisten syyt;

Suomessa päästödata kerätään ja tarkistetaan päästövuotta seuraavan vuoden keväällä. Tiedot on toimitettu ja julkaistu EEA:n PRTR-sivustolla ajallaan.

(e) Käytettiin sähköisen raportoinnin menetelmiä apuna vaadittujen tietojen lisäämiseksi kansalliseen rekisteriin, ja mikäli tällaisia menetelmiä käytettiin, missä määrin laitokset käyttivät sähköistä raportointia ja mitä ohjelmistosovelluksia

tällaisen raportoinnin tukena käytettiin.

Kaikki tiedot päästöistä on mahdollisuuksien mukaan toimitettava sähköisesti viranomaisille tarkoitukseen luotujen käyttöliittymien (web based user interfaces, kuten web UI, XML file upload, XML stream) kautta. Tiedot siirretään ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Toiminnanharjoittajilla on mahdollisuus sähköisen käyttöliittymän avulla tarkastaa itseään koskevat tiedot.

Article 9

FI Kuvaile ne lainsäädäntö-, sääntely- ja muut toimenpiteet, joilla varmistetaan tietojen kerääminen ja kirjaaminen ja joihin päästöjä ja siirtoja koskevien tietojen keräämisessä käytettävät metodologiat perustuvat artiklan 9 (tietojen kerääminen ja kirjaaminen) mukaisesti.

EN Describe the legislative, regulatory and other measures ensuring the collection of data and the keeping of records, and establishing the types of methodologies used in gathering the information on releases and transfers, in accordance with article 9 (data collection and record-keeping).

FI Vastaus:

FI Tietojenkeräys on pyritty turvaamaan säätämällä tietojen ilmoittamatta jättäminen rikokseksi, josta voi saada sakkorangaistuksen ympäristönsuojelulain (527/2014) 225§:n nojalla.

Tietojen keräys perustuu ympäristöluvan määräyksiin ja suurempien toimialojen kanssa tehtyihin sopimuksiin sellaisesta tietojen keräämisestä, jota ei ole määrätty luvassa. Tiedot on toimitettu vuodesta 1993 alkaen sähköisesti viranomaisille. Laitosta valvovat viranomaiset tarkastavat tiedot, minkä jälkeen ne viedään ympäristönsuojelulain (527/2014) 222 §:n tarkoittamaan ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Tarkastetuista tiedoista kootaan tietokanta EU:n PRTR raportointia varten. Ennen tietokannan lähettämistä EEA:lle kaikille toiminnanharjoittajille annetaan mahdollisuus sähköisen käyttöliittymän kautta tarkastaa laitosta koskevat tiedot. Vasta tämän tarkastuksen jälkeen tiedot siirretään EEA:lle.

Article 10

FI Kuvaile ne säännöt, menettelytavat ja mekanismit, joilla varmistetaan kansallisen PRTR-rekisterin sisältämien tietojen laatu, ja mitä ne paljastivat raportoitujen tietojen laadusta artiklan 10 (laadun arviointi) vaatimukset huomioon ottaen.

EN Describe the rules, procedures and mechanisms ensuring the quality of the data contained in the national PRTR and what these revealed about the quality of data reported, having regard to the requirements of article 10 (quality assessment).

FI Vastaus:

FI Laatu pyritään varmistamaan tarkastamalla manuaalisesti osin automaattitarkistusta hyödyntäen kaikki toimitettu tieto. Päästötiedon vertailussa käytetään apuna aiempien vuosien raportoitua dataa sekä ympäristöluvassa esitettyjä lukuarvoja.

Päästödatan keräys perustuu toimivaltaisen viranomaisen hyväksymään tarkkailuohjelmaan, jossa on käsitelty epäpuhtauden määrittymenetelmät ja vuosipäästön laskentatavat epävarmuuksineen. Määritystavat ovat standardien mukaisia tai tarvittaessa niitä soveltavia.

EEA:n rekisterissä jäsenvaltioiden toimittamat tiedot tarkastetaan myös koneellisesti

muun muassa vertaamalla toimitettuja tietoja edellisten vuosien tietoihin.

Article 11

FI Kuvaile tapa tai tavat, joilla helpotetaan rekisterin sisältämien tietojen julkista saatavuutta artiklan 11 (tietojen julkinen saatavuus) vaatimukset huomioon ottaen.

FI Vastaus:

FI Kansalaiset pääsevät tarkastelemaan PRTR-pöytäkirjan vaatimukset täyttävää EEA:n tietojärjestelmän tietoja käyttöliittymän kautta (<http://prtr.ec.europa.eu/>). Suomen kansallinen tietojärjestelmä, joka ei sellaisenaan täytä PRTR-pöytäkirjan vaatimuksia, on myös avoin kaikille, mutta paikoittain tietoja tarkastellakseen on kirjaututtava järjestelmään. Järjestelmän osoite on http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kartat_ ja_tilastot/Tietojarjestelmat . Jos kansalainen haluaa yksityiskohtaisempia tietoja laitoksen päästöistä tai jätteiden siirrosta, hän voi ottaa yhteyttä laitoksen valvojaan, jonka yhteystiedot ovat saatavissa kysymällä ELY-keskukselta. Valvojan on annettava kysytyt tiedot, jolleivät ne loukkaa liikesalaisuutta. Päästöt ovat laitoskokonaisuuksittain ympäristönsuojelulain mukaan aina julkisia.

Valtioneuvosto on antanut periaatepäätöksen, jonka mukaan julkisen tiedon hyödyntämistä edistetään avaamalla julkisin varoin tuotettuja tietovarantoja kansalaisten ja yritysten käyttöön (Valtioneuvoston periaatepäätös 5.10.2011). Päätös edistää yleisön pääsyä viranomaisrekistereihin entisestään.

Kansalliseen ympäristölupamenettelyyn kuuluu myös kuulutusosa, jolloin yksityiskohtaisia tietoja päästöistä julkistetaan yleisön kommentoitavaksi. Menettely on siirretty sähköiseksi kommentoinnin ja yleisön tiedonsaannin helpottamiseksi. Ympäristölupamenettelyä varten kerätyt tiedot ovat pöytäkirjan vaatimuksia yksityiskohtaisemmat.

Article 12

FI Niiltä osin kuin rekisterin tiedot pidetään luottamuksellisina, mainitse, minkä tyyppisiä tietoja voidaan salata ja kuinka usein, kun otetaan huomioon artiklan 12 (luottamuksellisuus) vaatimukset. Kommentoi käytännön kokemustanne salassapitopyyntöjen käsittelystä sekä tässä yhteydessä kohtaamianne haasteita erityisesti kohdassa 2 esitettyihin vaatimuksiin nähden.

EN Where any information on the register is kept confidential, give an indication of the types of information that may be withheld and the frequency with which it is withheld, having regard to the requirements of article 12 (confidentiality). Please provide comments on practical experience and challenges encountered with respect to dealing with confidentiality claims, in particular with respect to the requirements set out in paragraph 2.

FI Vastaus:

FI PRTR-päästödata on Suomessa julkista. Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään kerätään toiminnanharjoittajilta myös valvonnassa hyödyllistä tietoa tuotannosta, kemikaaleista ynnä muusta, ja ne voivat olla salassa pidettäviä

PRTR-tietokannan tiedot ovat päästödatan osalta julkisia laitoskokonaisuuksien osalta ja PRTR:n vaatimuksia laajemmin saatavissa Internetissä. Ympäristönsuojelulain 210 §:n mukaan toiminnan päästö- ja tarkkailutiedot sekä ympäristön laatu tiedot eivät myöskään

ole salassapidettäviä.

Valtioneuvosto on antanut periaatepäätöksen (5.10.2011) viranomaisten tietokantojen avaamisesta, joka edistää yleisön pääsyä viranomaisrekistereihin entisestään.

Article 13

FI Kuvaile yleisön mahdollisuuksia osallistua kansallisen PRTR-järjestelmän kehittämiseen artiklan 13 (yleisön osallistuminen kansallisten päästö- ja siirtorekisterien kehittämiseen) mukaisesti sekä kaikkia olennaisia kokemuksianne yleisön osallistumisesta järjestelmän kehittämiseen.

EN Describe the opportunities for public participation in the development of the national PRTR system, in accordance with article 13 (public participation in the development of national pollutant release and transfer registers), and any relevant experience with public participation in the development of the system.

FI Vastaus:

FI Suomessa ei ole erillistä kansallista pöytäkirjan vaatimukset täyttävää rekisteriä, vaan tiedot kerätään EEA:n rekisteriin. Jos joku haluaa tarkempaa tietoa päästöistä, voi hän ottaa yhteyttä laitoksen valvojaan. Suomessa on myös kansalaisille avoin päästö- ja siirtorekisteri, joka täyttää pöytäkirjan vaatimukset kaikkien muiden paitsi hakuominaisuuden osalta (http://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Ymparistotietojarjestelmat).

Article 14

FI Kuvaile lakisääteinen valitusmenettely, joka on avoin kaikille henkilöille, jotka kokevat, että heidän tietopyyntönsä on jätetty huomiotta, eväty perusteettomasti tai jos sitä ei muutoin ole käsitelty artiklan 14 (oikeussuojan saatavuus) säännösten mukaisesti, ja miten tätä menettelyä on käytetty.

EN Describe the review procedure established by law to which all individuals have access if they consider that their request for information has been ignored, wrongfully refused or otherwise not dealt with in accordance with the provisions of article 14 (access to justice), and any use made of it.

FI Vastaus:

FI Päästötiedot ovat Suomessa julkisia. Virkavastuulla toimiva virkamies toimittaa tiedot kysyjälle pyynnöstä.

Yleisön tiedonhaun kannalta erityistä merkitystä on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettun lain (<http://oikeusministerio.fi/fi/index/toimintajataavoitteet/lakiensaataaminen/julkisuuslaki.html>), jäljempänä julkisuuslaki, (621/1999) säännöksillä hyvästä tiedonhallintatavasta. Julkisuuslain 18 §:n 4 momentin mukaisesti viranomaisten velvollisuutena on muun ohella "suunnitella ja toteuttaa asiakirja- ja tietohallintonsa samoin kuin ylläpitämänsä tietojärjestelmät ja tietojenkäsittelyt niin, että asiakirjojen julkisuus voidaan vaivattomasti toteuttaa". Yleisön tiedonsaantioikeutta toteuttavat osaltaan myös julkisuuslain 19 §:n 2 momentin säännökset viranomaisen velvollisuudesta antaa pyynnöstä (suullisesti tai muulla sopivalla tavalla) tietoja keskeneräisten asioiden käsittelyvaiheesta, esillä olevista vaihtoehdoista ja niiden vaikutusten arvioinnista sekä asiaan liittyvistä yksilöiden ja yhteisöjen vaikutusmahdollisuuksista. Käsiteltäessä hallintoviranomaisten päätöksistä tehtyjä valituksia hallintotuomioistuimissa sovelletaan 1.10.2007 alkaen voimaan tullutta oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annettua lakia (381/2007).

Julkiisuuslain 14 §:n 3 momentin mukaan siinä tapauksessa, että virkamies kieltäytyy

antamasta pyydettyä tietoa, hänen on ilmoitettava tiedon pyytäjälle kieltäytymisen syy. Tämän jälkeen asia voidaan saattaa viranomaisessa uudestaan käsiteltäväksi. Mikäli viranomaisena hylkää pyynnön uudestaan, tämä ratkaisu on perusteltava siten kuin hallintolain 45 §:ssä säädetään eli ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet viranomaisen ratkaisuun sekä mainittava sovelletut lainkohdat. Lisäksi tiedon pyytäjälle on annettava tieto käsittelyn johdosta perittävistä maksuista. Viranomaisen päätökseen voi julkisuuslain 33 §:n perusteella hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen.

Article 15

FI Kuvaile, miten osapuoli on edistänyt kansalaisten tietoisuutta omasta PRTR-rekisteristään, ja kerro artiklan 15 (valmiuksien kehittäminen) mukaisesti tarkemmin seuraavista:

EN Describe how the Party has promoted public awareness of its PRTR and provide detail, in accordance with article 15 (capacity-building), on:

FI Vastaus:

FI

(a) Pyrkimykset kehittää viranomaisten ja julkisten elinten valmiuksia tarkoituksenmukaisesti ja ohjata ja tukea niitä pöytäkirjan mukaisten velvollisuuksien suorittamisessa,

Tiedon keräys on alueellisen viranomaisten vastuulla, jotka ovat virkavastuun alaisia.

(b) Kansalaisille annettu apu ja ohjaus kansallisen rekisterin käyttämisessä ja rekisterin sisältämien tietojen käyttötarkoituksen ymmärtämisessä.

Suomella ei ole omaa PRTR-rekisteriä, vaan tiedot toimitetaan EEA:n rekisteriin. PRTR:n sisältämän tietokannan tiedot ovat päästödatan osalta kuitenkin julkisia ja pöytäkirjan vaatimuksia laajemmin saatavissa netissä. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus (SYKE) pyrkivät edistämään kansalaisten ympäristötietoisuutta ja molempien julkaisuissa on ollut ajoittain tietoa PRTR:stä. Ympäristöhallinnon verkkosivuilla (www.ymparisto.fi) on yleistä tietoa PRTR:stä sekä linkki EEA:n rekisteriin. Elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksilla (ELY-keskus) on asiakaspalvelupisteet, joissa kansalaiset voivat saada henkilökohtaista palvelua ja neuvontaa paikan päällä.

Article 16

FI Kuvaile, miten osapuoli on soveltuvilta osin tehnyt yhteistyötä muiden osapuolten kanssa, auttanut niitä ja edistänyt yhteistyötä asianomaisten kansainvälisten organisaatioiden keskuudessa, erityisesti:

EN Describe how the Party has cooperated and assisted other Parties and encouraged cooperation among relevant international organizations, as appropriate, in particular:

FI Vastaus:

(a) Kansainvälisessä toiminnassa tämän pöytäkirjan tavoitteiden tukemiseksi kohdan 1 (a) mukaisesti;

Suomi tekee läheistä yhteistyötä muiden EU-valtioiden kanssa ja toimittaa PRTR-

rekisteritietonsa EU:n yhteiseen EEA:n tietorekisteriin.

(b) Asianosaisten osapuolten välisten keskinäisten sopimusten perusteella kansallisten järjestelmien toimeenpanossa tämän pöytäkirjan tavoitteiden toteuttamiseksi kohdan 1 (b) mukaisesti;

Suomen yhteistyö muiden PRTR-pöytäkirjan osapuolten kanssa on keskittynyt EU:n kautta toimivaan yhteistyöhön ja tiedonvaihtoon sekä EEA-rekisterin kehittämiseen.

(c) Tämän pöytäkirjan mukaisten, raja-alueiden päästöjä ja siirtoja koskevien tietojen jakamisessa kohdan 1 (c) mukaisesti;

Suomen yhteistyö PRTR-rekisterin osalta on keskittynyt EU:ssa tapahtuvaan yhteistyöhön ja tietojenvaihtoon. EEA-rekisterissä ovat kaikkien EU:n jäsenvaltioiden tiedot PRTR-rekisterin alaisista päästöistä sekä linkit mahdollisiin kansallisiin rekistereihin.

(d) Tämän pöytäkirjan mukaisten, osapuolten välisiä siirtoja koskevien tietojen jakamisessa kohdan 1 (d) mukaisesti;

Suomi on Baselin sopimuksen (the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal of 22 March 1989) osapuoli ja toimii EU:n tasolla yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden kanssa.

(e) Tarjoamalla teknistä apua osapuolille, jotka ovat kehitysmaita tai siirtymätalousmaita, tähän pöytäkirjaan liittyvissä asioissa kohdan 2 (c) mukaisesti.

Suomi on avustanut kehittyviä ja transitiomaita PRTR-pöytäkirjan soveltamisalaan liittyen.

FI Anna mahdolliset muut lisätiedot, jotka liittyvät osapuolen toimesta tapahtuvaan pöytäkirjan toimeenpanoon tai allekirjoittaneiden tapauksessa toimeenpanon valmisteluun. Osapuolia ja allekirjoittaneita kehoitetaan nimeämään mahdollisia haasteita tai esteitä, joita on tullut vastaan rekisteriä perustettaessa, tiedonkeruussa ja rekisteriä täytettäessä.

EN Provide any further comments relevant to the Party's implementation, or in the case of Signatories, preparation for implementation, of the Protocol. Parties and Signatories are invited to identify any challenges or obstacles encountered in setting up, gathering data for and filling in the register.

FI Vastaus:

EN Answer: